

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy ve věci žalobců **a) Ing. J. U.**, bytem B. 231, **b) Ing. D. U.**, bytem tamtéž, a **c) Z. O.**, bytem O., K. 15, všech v řízení zastoupených JUDr. Davidem Pytelou, MBA, advokátem se sídlem Olomouc, Palackého 21, proti žalovanému **Obecnímu úřadu Lutín** se sídlem Lutín, Olomoucká 131, o žalobě proti nečinnosti žalovaného,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhají ochrany proti nečinnosti žalovaného. Uvádějí, že ačkoli podali žalovanému dne 27.7.2016 podnět k zahájení správního řízení o uložení pokuty za správní delikt dle § 180 odst. 1 písm. g) zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), jehož se měl dopustit J. G. tím, že provozoval svou provozovnu dne 27.5.2016 a 22.7.2016 i po 22. hodině v rozporu s kolaudačním rozhodnutím, a ačkoli je podle zásady legality povinností žalovaného zahájit řízení o uložení sankce za správní delikt bez odkladu poté, co se o porušení právní povinnosti dozví, žalovaný žalobcům sdělil, že jejich podání není důvodné a příslušné správní řízení

nezahájil. Žádají proto, aby soud zavázal žalovaného vydat rozhodnutí ve věci předmětného správního deliktu.

Žalovaný v reakci na žalobu soudu sdělil, že po prošetření podnětů a na základě učiněných zjištění žalobcům sdělil, jak s podněty naložil. Dospěl k závěru, že nenastaly skutečnosti, pro které by měl zahájit řízení z moci úřední.

Podle § 79 odst. 1 věty první zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), ten, kdo bezvysledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Soudy rozhodující ve správním soudnictví opakovaně a neměnně judikují (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8.4.2003 č.j. Na 249/2003-29, Sb. NSS č. 19/2003, ze dne 26.6.2007 č.j. 4 Ans 10/2006-59, ze dne 8.7.2009 č.j. 3 Ans 1/2009-58, ze dne 20.10.2011 č.j. 9 Ans 11/2011-21 či ze dne 16.2.2012 č.j. 6 Ans 1/2012-19, vše www.nssoud.cz), že žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nemá místo v jakémkoli případě pasivity správního orgánu, ale pouze tehdy, pokud hmotné právo zakládá subjektivní nárok žalobce na vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Nelze s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé či osvědčení – tak je tomu zejména v případech, kdy je podání toliko podnětem (sdělením rozhodných skutečností) a nikoli návrhem, kterým by bylo správní řízení zahájeno. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat toho, aby bylo správnímu orgánu uloženo zahájit řízení, ale jen toho aby vydal – v řízení již zahájeném – rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Nelze pak ani dovodit, že by se ochrany proti nečinnosti a vydání rozhodnutí mohla fyzická či právnická osoba dožadovat v těch případech, kdy žádné správní řízení neběží, přičemž ona sama není s to svým úkonem takové řízení vyvolat a jeho zahájení může dát pouze podnět.

Podle článku 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Jak vyplývá z výše uvedeného, Listina v textu článku 36 odst. 2 právo na ochranu proti nečinnosti správního orgánu výslovně nezakotvuje a dle názoru soudu lze takovéto právo podřadit uvedenému článku jen na základě extenzivního výkladu tohoto ustanovení. K tomu je nutno navíc připomenout, že institut soudní ochrany proti nečinnosti správního orgánu byl inkorporován do předpisu upravujícího proces ve správním soudnictví až soudním řádem správním, který nabyl účinnosti dne 1.1.2003, aniž by v předchozím období od přijetí Listiny základních práv a svobod do nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. v období od 8.2.1991 do 31.12.2002 byl v tomto směru pocíťován či dokonce autoritativně vysloven jakýkoliv ústavně právní deficit zákonné úpravy. Jestliže ovšem samotný institut ochrany proti nečinnosti jde již spíše nad rámec minimálních požadavků na soudní ochranu stanovených čl. 36 Listiny, pak lze jen

stěží z tohoto článku dovodit nějaké limity při výkladu zákonných ustanovení, která rozsah této ochrany upravují.

Důvodová zpráva k návrhu zákona k ust. § 79 s.ř.s. uvádí, že dosavadní platná právní úprava správního soudnictví citelně postrádá možnost fyzických a právnických osob dovolat se soudní ochrany v případech, kdy ve správním řízení dochází k průtahům a správní orgán neplní povinnost vydat v zákonem stanovených lhůtách rozhodnutí. Zjevným účelem právní úpravy obsažené v § 79 s.ř.s. tedy bylo poskytnout ochranu účastníkům správních řízení (ať již zahájených na základě žádosti či správním orgánem z úřední povinnosti) a tomuto také odpovídá jak konkrétní text předmětného ustanovení, tak i následná úprava lhůt pro podání žaloby. Z ustanovení samotného ani ze souvisejících ustanovení správního řádu však nelze nikterak dovodit, že by se v rámci ochrany proti nečinnosti mohla domáhat vydání rozhodnutí fyzická nebo právnická osoba v těch případech, kdy žádné správní řízení neběží, přičemž ona sama není s to svým úkonem takové správní řízení vyvolat a k jeho zahájení může dát pouze podnět. To má zajisté své logické opodstatnění. Ustanovení § 9 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), definuje správní řízení jako postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá. K vydání takového rozhodnutí pak ustanovení § 71 správního řádu stanoví příslušné lhůty, jejichž nedodržení může být důvodem k učinění opatření proti nečinnosti nadřízeným správním orgánem podle ustanovení § 80 tohoto zákona. Soudní ochrana proti nečinnosti je pak po bezvýsledném vyčerpání prostředků ve správním řízení poskytována především z toho důvodu, aby účastník řízení nesetrvával ve stavu právní nejistoty za situace, kdy již příslušné úkony směřující ke změně jeho právního postavení byly jím samým či příslušným správním orgánem učiněny a kdy tedy již zbývá jen vydat ono správní rozhodnutí, proti němuž by se pak mohl případně bránit správní žalobou. Právě jen v tomto bodě lze nalézt určitý dotyk institutu ochrany proti nečinnosti s právem na přezkum správních rozhodnutí podle čl. 36 odst. 2 v návaznosti na čl. 2 odst. 2 Listiny. Ochrana se však (ať už na úrovni správního řízení či v řízení před soudem) zaměřuje toliko na vydání rozhodnutí samotného, nelze se však v jejím rámci domáhat vydání rozhodnutí konkrétního obsahu.

Správní řád pak pamatuje i na situace, kdy je možno správní řízení zahájit jen z moci úřední a kdy fyzické nebo právnické osoby mohou dát k zahájení takového řízení pouze podnět. Postup správního orgánu v takovýchto případech je upraven v ustanovení § 42 správního řádu, i zde zákon stanoví lhůty k vyřízení a rovněž zde se lze při jejich nedodržení domáhat přijetí opatření proti nečinnosti podle ustanovení § 80 odst. 2 a 3 správního řádu. Také pro tyto případy však platí, co bylo uvedeno již výše. Osoba, která dala podnět k zahájení řízení, se může v rámci správní ochrany proti nečinnosti domáhat jen toho, aby správní orgán ve stanovené lhůtě konal, nikoliv toho, jakým způsobem má být jeho podnět konkrétně vyřízen.

Podepsaný krajský soud se s těmito závěry plně ztotožňuje a ani v nyní posuzované věci neshledal jediný důvod, pro který by se od nich měl odchýlit.

V nyní posuzované věci má být podle žalobců vedeno řízení o odpovědnosti za správní delikt dle § 180 stavebního zákona. To je ovšem typickým řízením zahajovaným z moci úřední ve smyslu § 46 správního řádu.

Nelze přitom ani dovodit, že by žalovaný žalobce nezpravil o tom, jak s jejich podněty naložil, když sami žalobci k žalobě dokládají přípis žalovaného ze dne 9.9. 2016 č.j. SÚ/2312/2016, kterým žalovaný žalobcům sdělil, že nenastaly skutečnosti, pro které by stavební úřad zahájil řízení o uložení pokuty za správní delikt.

Krajský soud proto uzavírá, že žalobcům nesvědčí žádné právo na vydání rozhodnutí, jehož se nyní podanou žalobou domáhají. Žaloba je proto nedůvodná, a proto ji krajský soud podle § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 17. ledna 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu